

Άσκηση σε Κλινικούς Πληθυσμούς MK1118

Διάλεξη 3: Παχυσαρκία και Άσκηση

Υπεύθυνος Μαθήματος: Αθ. Τζιαμούρτας

Διδάσκοντες: Α. Καλτσάτου

2016-2017

ΤΕΦΑΑ, ΠΘ

Σωματική Σύσταση

Body composition

Χαρακτηριστικά/Characteristics

	<u>Άνδρες</u> Men	<u>Γυναίκες</u> Women
Ύψος / Height (cm)	172	165
Βάρος/ Weight (kg)	70	56.8
Μυς - Muscle (kg)	31.4	20.5
	44.8%	36.0%
Οστά/ Bone(kg)	10.5	6.8
	14.9%	12.0%
Αποθηκευμένο Λίπος- St.Fat (kg)	8.4	8.5
	12.0%	15.0%
Απαραίτητο Λίπος - Ess. Fat (kg)	2.1	6.8
	3.0%	12-13.0%
Συνολικό Λίπος - Total Fat(kg)	10.5	15.4
	15.0%	27.0%

ΔΕΙΚΤΗΣ ΜΑΖΑΣ ΣΩΜΑΤΟΣ (ΔΜΣ)

✓ ΔΜΣ = ΣΩΜΑΤΙΚΟ ΒΑΡΟΣ (KG)

ΥΨΟΣ ² (M ²)

Κατηγορία Βάρους		BMI (kg/m ²)
Ελλιποβαρής		<18.5
Φυσιολογικός		18.5-24.9
Υπέρβαρος		25.0-29.9
Παχύσαρκος	I	30-34.9
Παχύσαρκος	II	35-39.9
Νοσηρά Παχύσαρκος	III	>40

ΠΑΧΥΣΑΡΚΙΑ

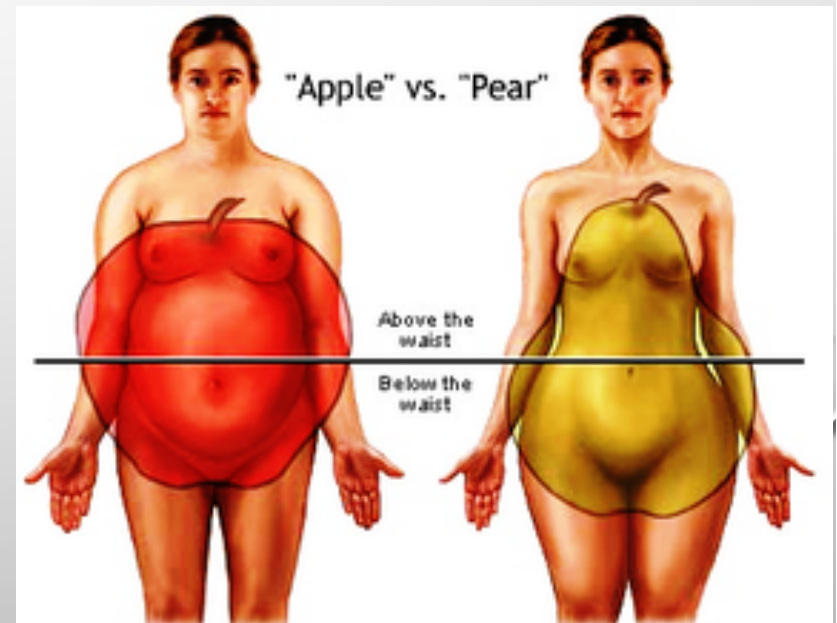
- ✓ Η ΣΥΣΣΩΡΕΥΣΗ ΛΙΠΟΥΣ ΣΤΟ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΣΩΜΑ ΠΕΡΑΝ ΤΗΣ ΠΟΣΟΤΗΤΑΣ ΠΟΥ ΕΙΝΑΙ ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΡΜΟΝΙΚΗ ΤΟΥ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ
- ✓ ΣΧΕΤΙΖΕΤΑΙ ΜΕ ΜΕΤΑΒΟΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ, ΑΥΞΗΜΕΝΗ ΘΝΗΤΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΝΟΣΗΡΟΤΗΤΑ

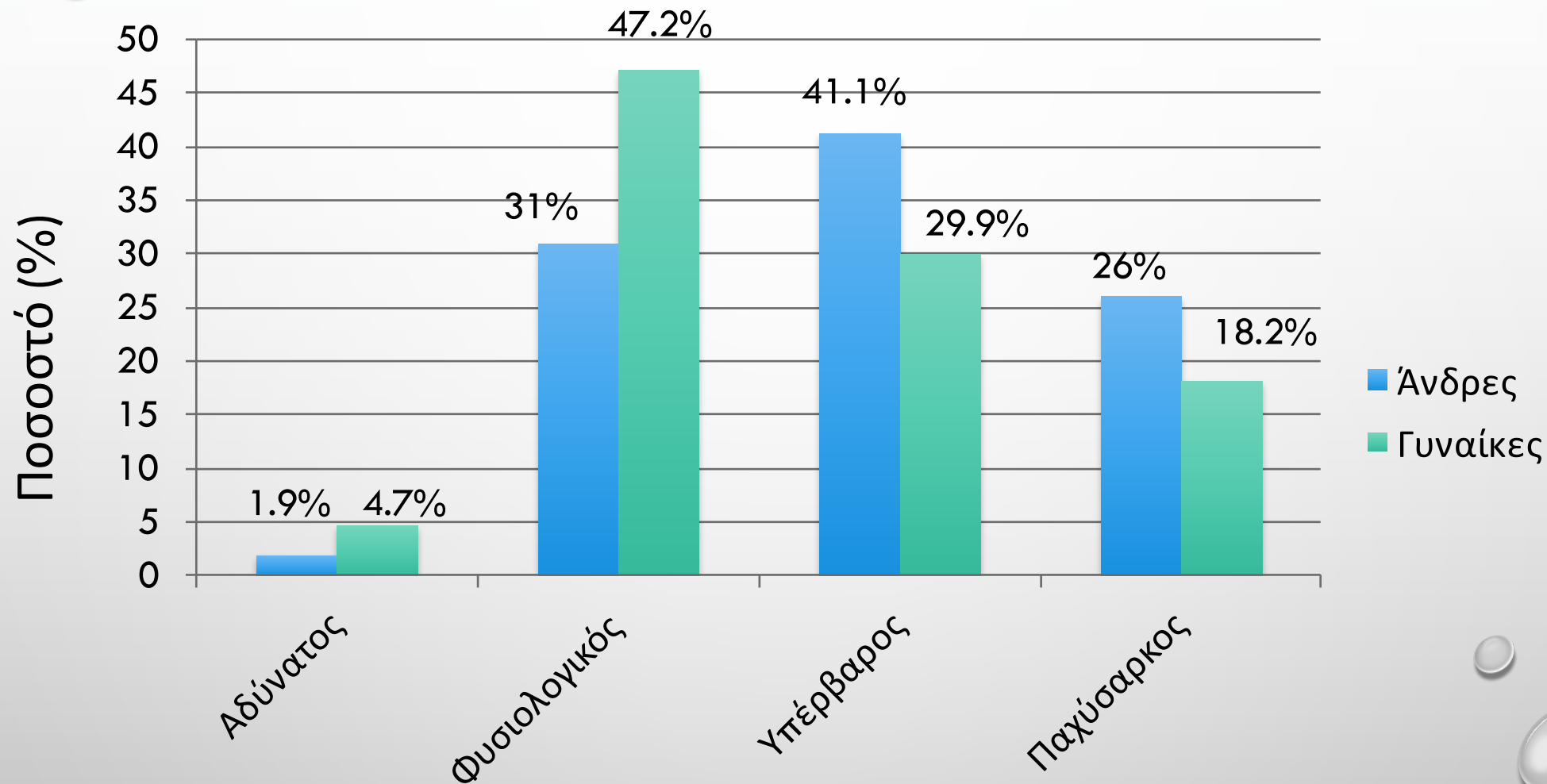
ΤΥΠΟΙ ΠΑΧΥΣΑΡΚΙΑΣ

Η ΠΑΧΥΣΑΡΚΙΑ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΗΝ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΟΥ ΛΙΠΟΥΣ ΔΙΑΚΡΙΝΕΤΑΙ :

- ΚΟΙΛΙΑΚΗ Ή ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΠΑΧΥΣΑΡΚΙΑ: ΑΥΞΗΜΕΝΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΛΙΠΟΥΣ ΣΤΟ ΑΝΩ ΤΜΗΜΑ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ & ΕΙΔΙΚΑ ΣΤΗΝ ΚΟΙΛΙΑΚΗ ΧΩΡΑ
- ΠΕΡΙΦΕΡΙΚΗ ΠΑΧΥΣΑΡΚΙΑ: ΕΝΑΠΟΘΕΣΗ ΜΕΓΑΛΗΣ ΠΟΣΟΤΗΤΑΣ ΛΙΠΟΥΣ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΩΝ ΜΗΡΩΝ & ΤΩΝ ΓΛΟΥΤΩΝ

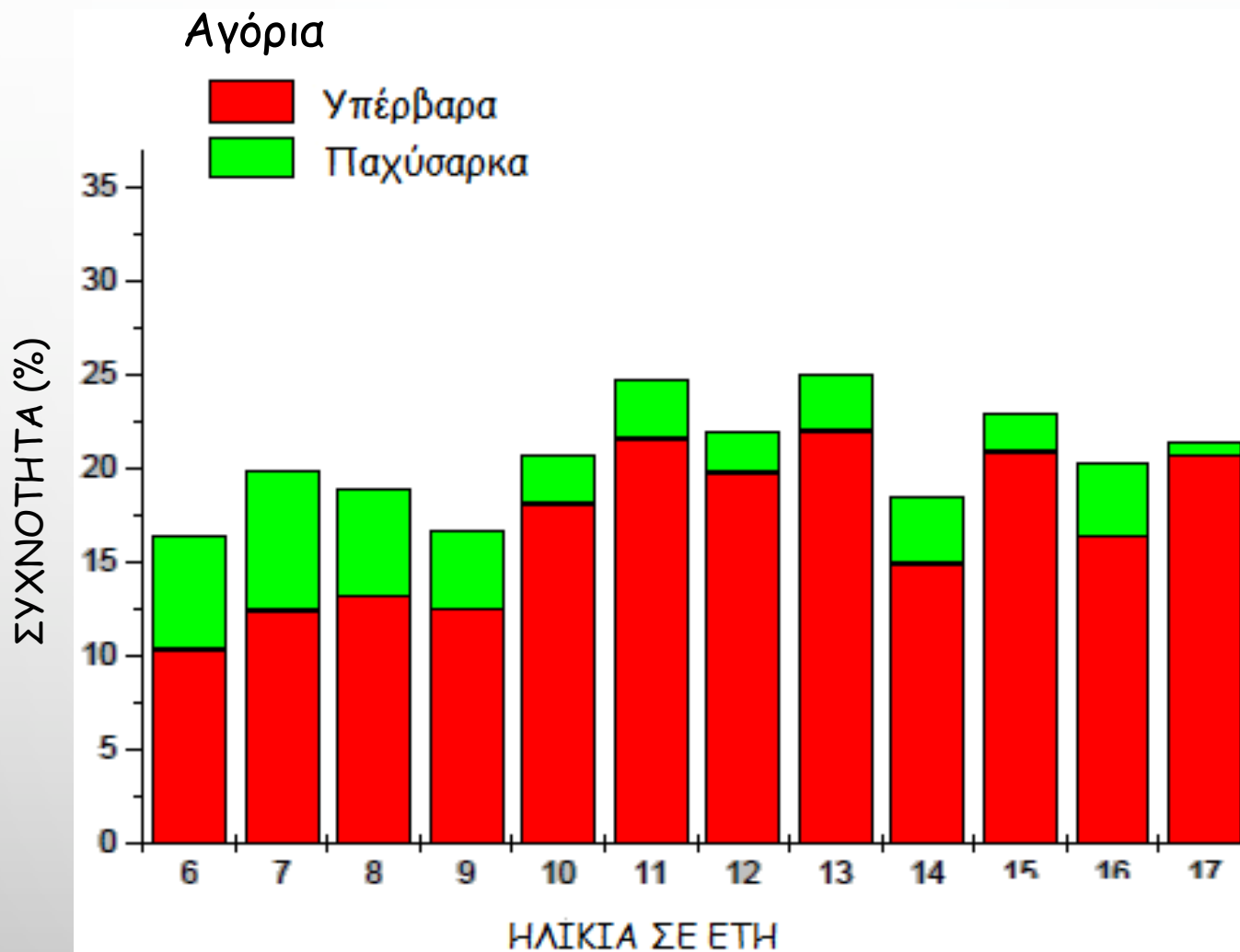

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΔΜΣ ΣΕ ΑΝΔΡΕΣ & ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΗΛΙΚΙΑΣ 20-70 ΕΤΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

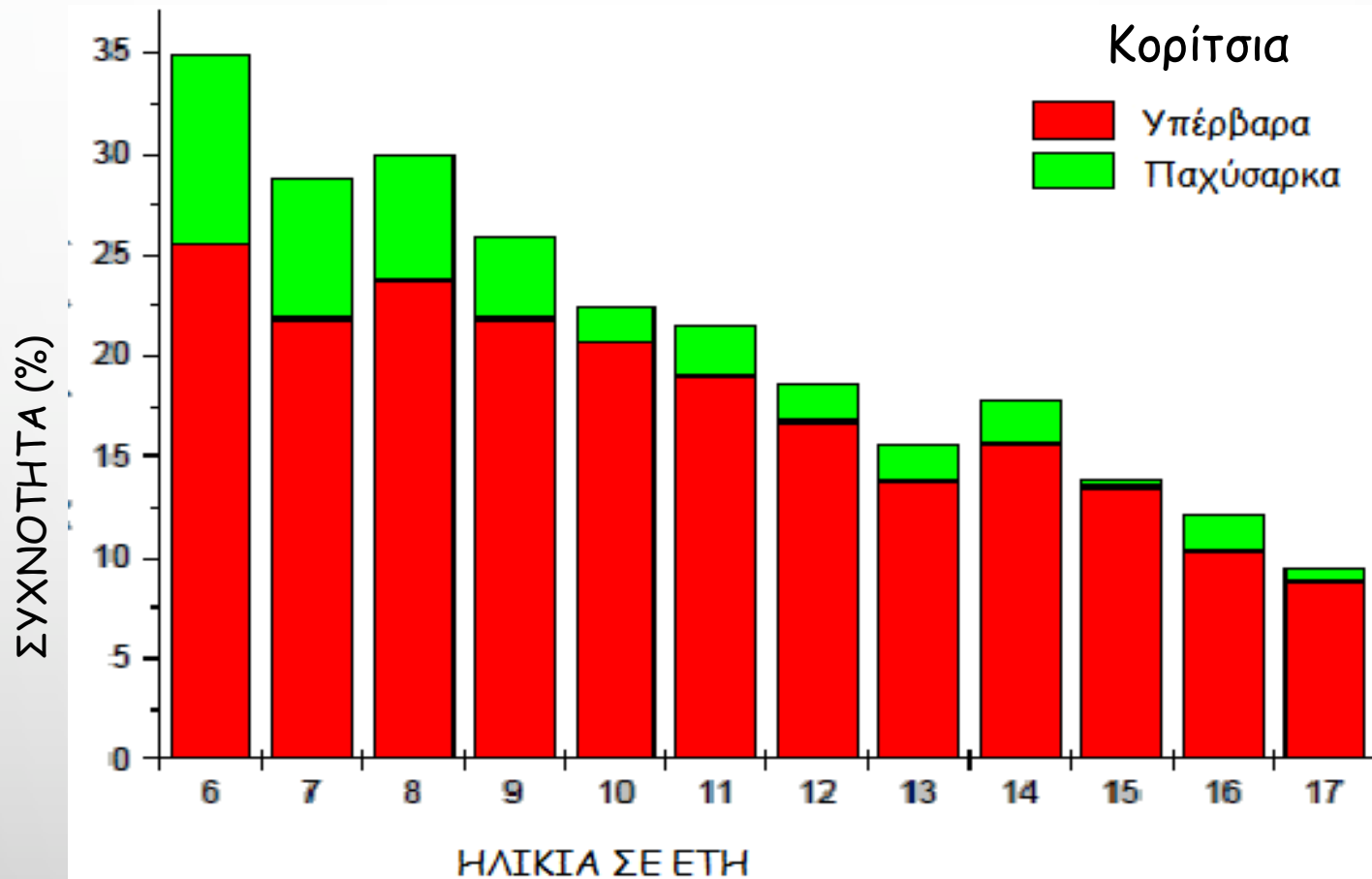

Karantais et al 2006

ΕΠΙΠΟΛΑΣΜΟΣ ΥΠΕΡΒΑΡΩΝ & ΠΑΧΥΣΑΡΚΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ-ΕΦΗΒΩΝ ΗΛΙΚΙΑΣ 6-17 ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

ΕΠΙΠΟΛΑΣΜΟΣ ΥΠΕΡΒΑΡΩΝ & ΠΑΧΥΣΑΡΚΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ-ΕΦΗΒΩΝ ΗΛΙΚΙΑΣ 6-17 ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

ΠΑΙΔΙΚΗ ΠΑΧΥΣΑΡΚΙΑ

- Η ΠΑΙΔΙΚΗ ΠΑΧΥΣΑΡΚΙΑ ΟΔΗΓΕΙ ΣΕ ΠΑΧΥΣΑΡΚΙΑ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΝΗΛΙΚΗ ΖΩΗ

Ηλικία	Κανείς γονιός παχύσαρκος	Τουλάχιστον 1 γονιός παχύσαρκος
3-5	24%	62%
10-14	64%	79%

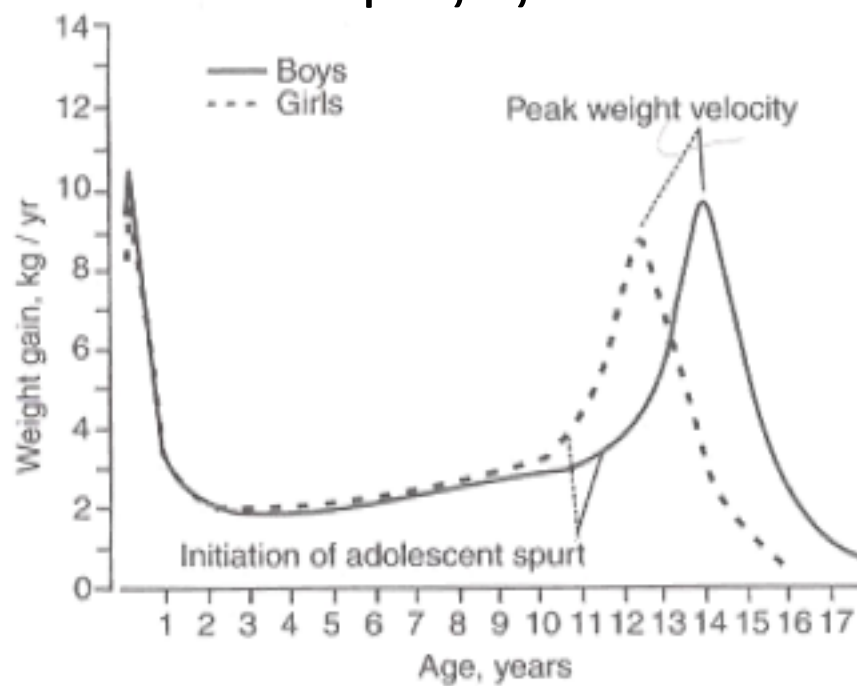
ΣΗΜΕΙΩΣΗ: ADIPOSITY REBOUND

- ADIPOSITY REBOUND (AR): ΤΟ ΣΗΜΕΙΟ ΕΚΕΙΝΟ ΤΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ ΠΟΥ ΕΧΕΙ ΤΟΝ ΠΙΟ ΧΑΜΗΛΟ ΔΜΣ (KG/M²), ΣΥΝΗΘΩΣ ΣΤΑ 5 ΜΕ 6 ΕΤΗ ΖΩΗΣ
- ΟΣΟ ΠΙΟ ΝΩΡΙΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΤΕΙ ΤΟΣΟ ΠΙΟ ΠΙΘΑΝΟ ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΝΑ ΕΜΦΑΝΙΣΤΕΙ ΥΠΕΡΒΑΡΟ Ή ΠΑΧΥΣΑΡΚΟ ΩΣ ΕΝΗΛΙΚΟΣ
  - ΠΧ ΜΕΛΕΤΕΣ ΕΔΕΙΞΑΝ ΑΡ ΣΤΑ 3 ΕΤΗ ΓΙΑ ΠΑΧΥΣΑΡΚΑ ΑΤΟΜΑ ΚΑΙ 6 ΕΤΗ ΓΙΑ ΝΟΡΜΟΒΑΡΗ ΑΤΟΜΑ

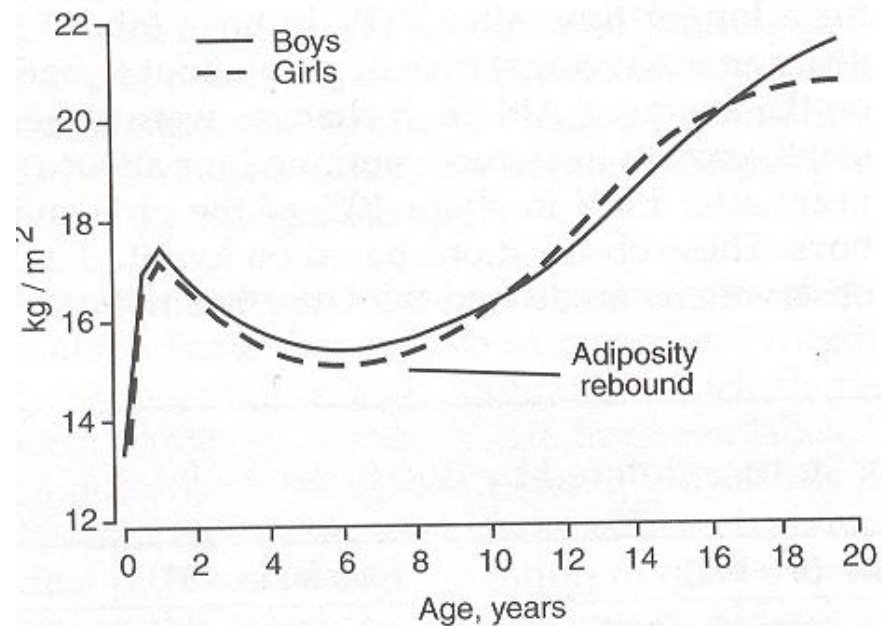
(ROLLAND-CACHERA ET AL 2006).

ΣΩΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ- ΔΜΣ

Καμπύλη ανάπτυξης μάζας

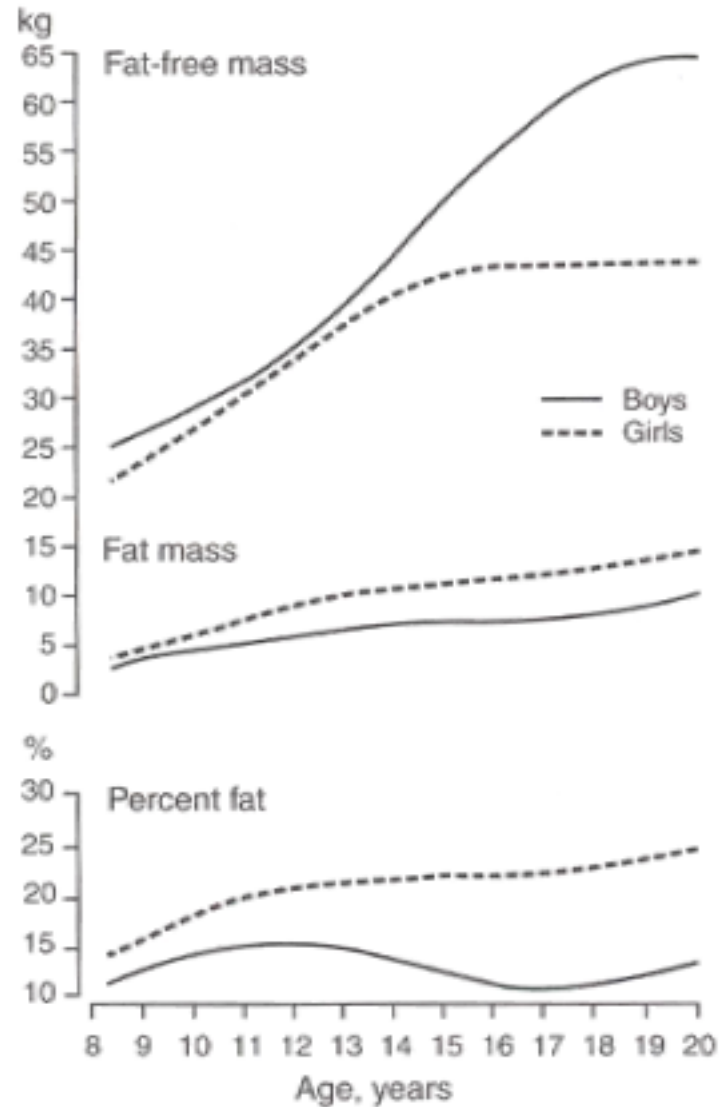

Καμπύλη ανάπτυξης για το ΔΜΣ

ΣΥΣΤΑΣΗ ΣΩΜΑΤΟΣ

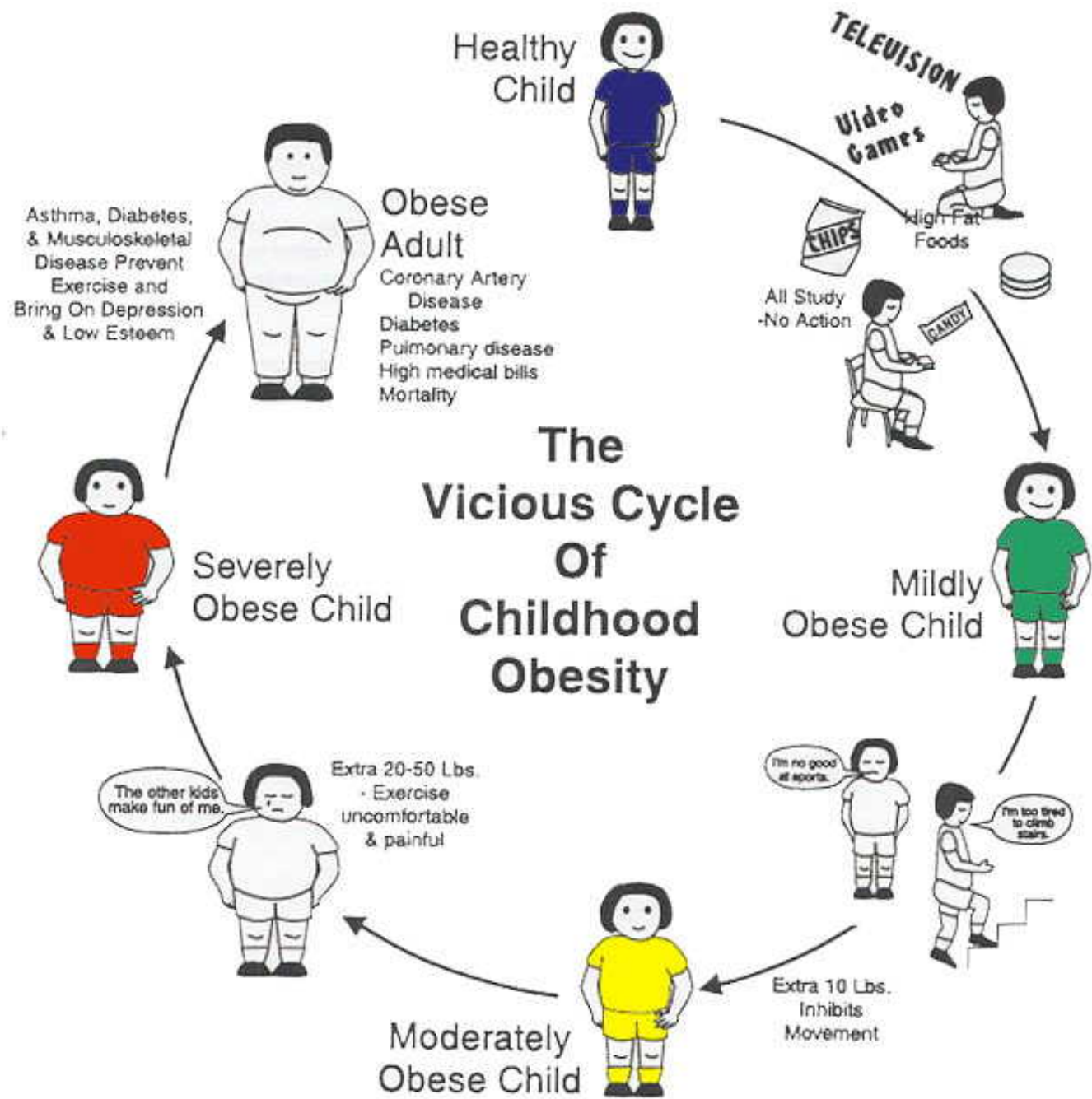
Αλλαγές στη σωματική σύσταση από την παιδική ως την εφηβική ηλικία

ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΛΙΑΚΗΣ ΠΑΧΥΣΑΡΚΙΑΣ ΣΕ ΠΑΙΔΙΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

	Ελλιποβαρή (%)	Υπέρβαρα (%)	Παχύσαρκα (%)
Σύνολο	18.2	68.1	83.3
Αγόρια	17.6	60.4	100.0
Κορίτσια	18.7	68.7	70.0
6-9 ετών	4.8	63.6	88.9
10-12 ετών	41.7	75.0	77.8

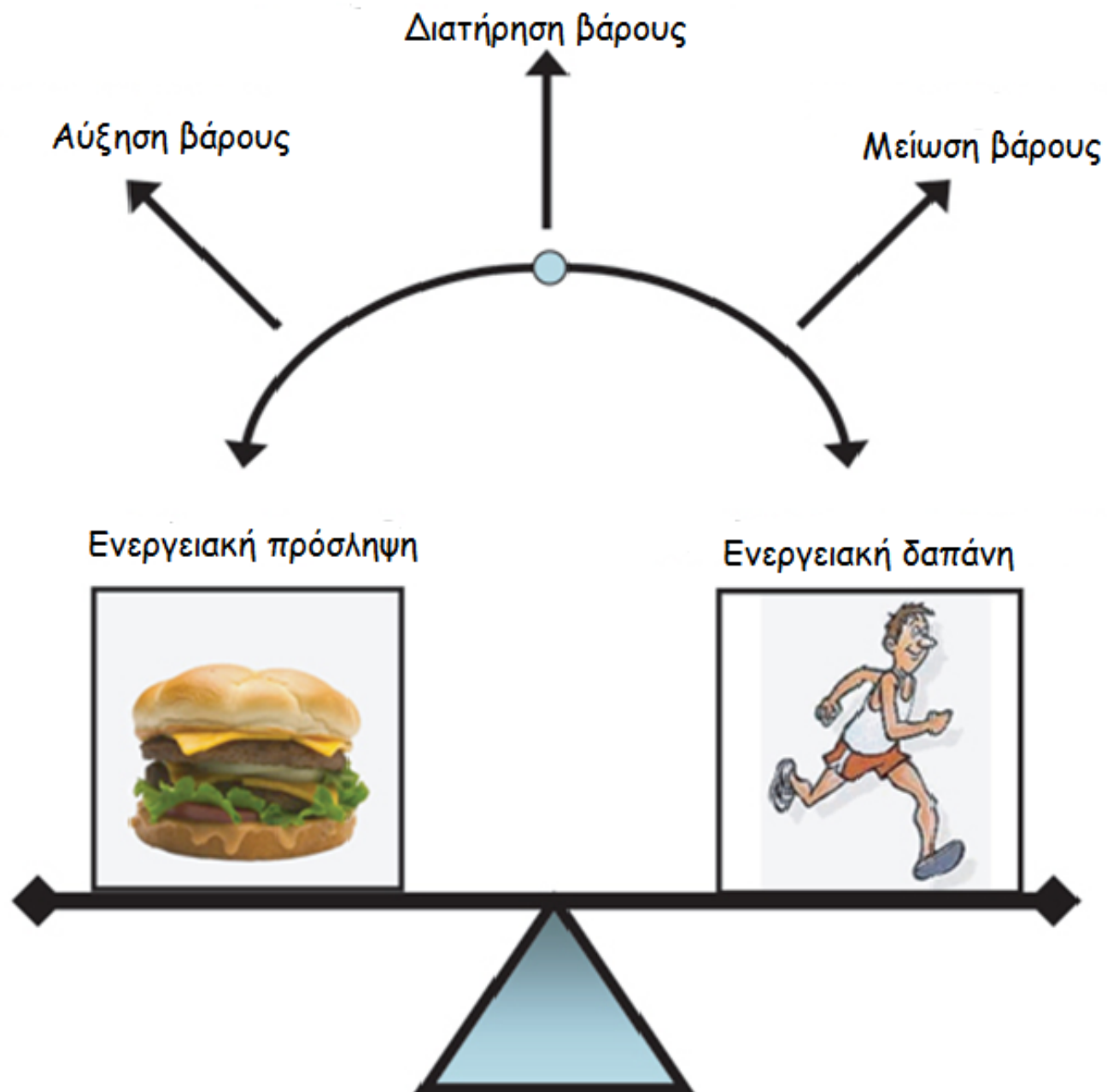

ΑΙΤΙΑ ΕΜΦΑΝΙΣΗΣ ΠΑΧΥΣΑΡΚΙΑΣ

- ΓΕΝΕΤΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ
- ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ
- ΘΕΤΙΚΟ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΟ ΙΣΟΖΥΓΙΟ

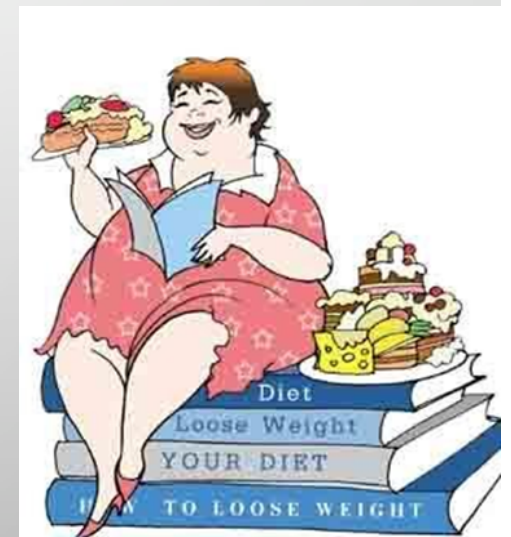
ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΟ ΙΣΟΖΥΓΙΟ

ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΣΤΗΝ ΠΑΘΟΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ

- ΑΥΞΗΣΗ ΤΗΣ ΓΛΥΚΟΖΗΣ ΝΗΣΤΕΙΑΣ
- ΜΕΙΩΣΗ ΤΗΣ ΕΥΑΙΣΘΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΙΝΣΟΥΛΙΝΗΣ
- ΜΕΙΩΣΗ ΤΗΣ ΑΥΞΗΤΙΚΗΣ ΟΡΜΟΝΗΣ
- ΑΥΞΗΣΗ ΤΗΣ ΣΥΝΘΕΣΗΣ ΧΟΛΗΣΤΕΡΟΛΗΣ ΚΑΙ ΕΚΚΡΙΣΗΣ ΤΗΣ

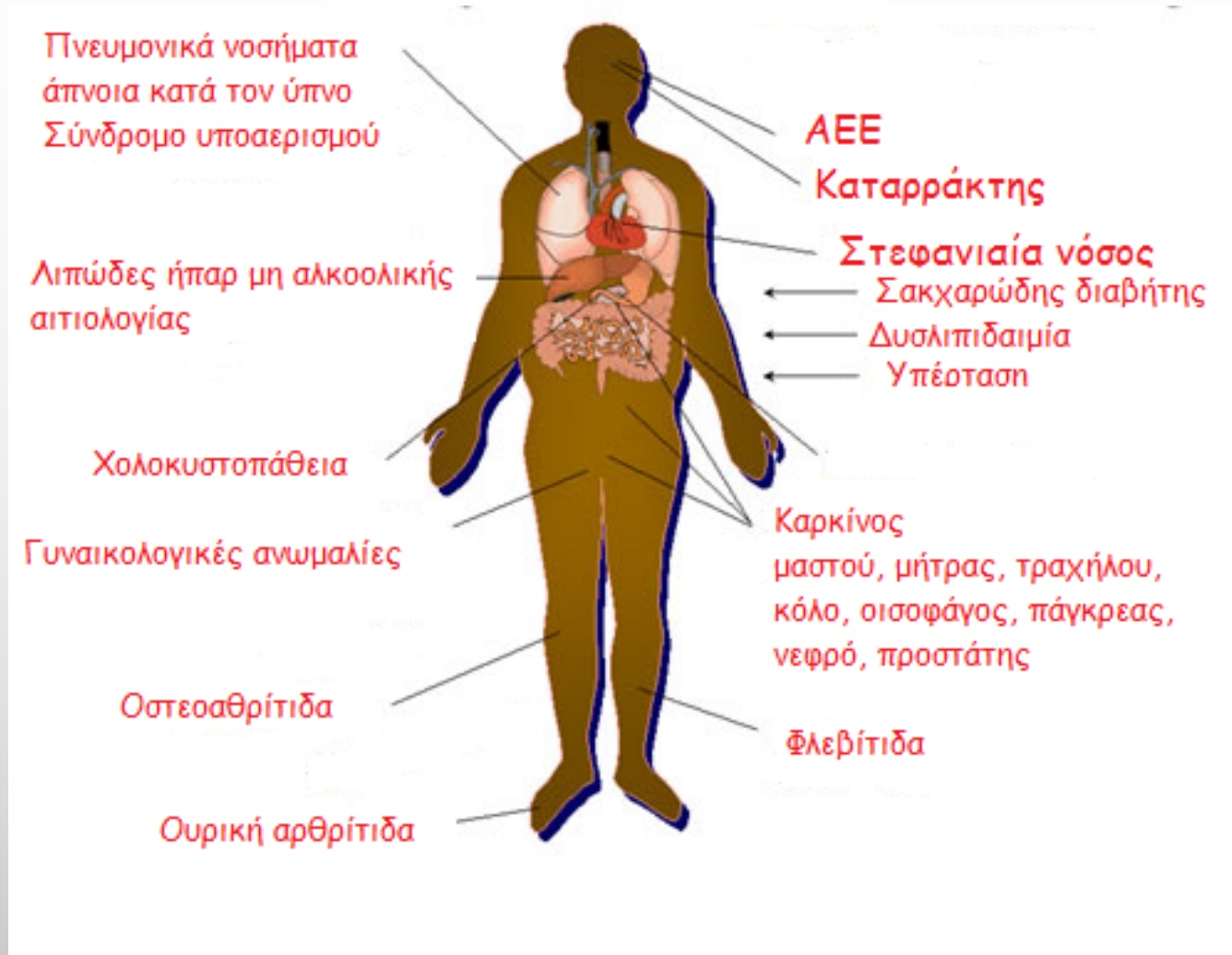
ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΠΑΧΥΣΑΡΚΙΑ

Το μεγαλύτερο ποσοστό των υπέρβαρων και παχύσαρκων ατόμων εμφανίζουν υψηλό κίνδυνο για εμφάνιση:

- Αρτηριακής Υπέρτασης
- Σακχαρώδους Διαβήτη II
- Υψηλής χοληστερόλης
- Στεφανιαίας Νόσου
- Εγκεφαλικού επεισοδίου
- Άπνοιας στον ύπνο
- Καρκίνου

ΕΠΙΠΛΟΚΕΣ ΠΑΧΥΣΑΡΚΙΑΣ

Κατανομή του λιπώδους ιστού

Υποδόριο λίπος:

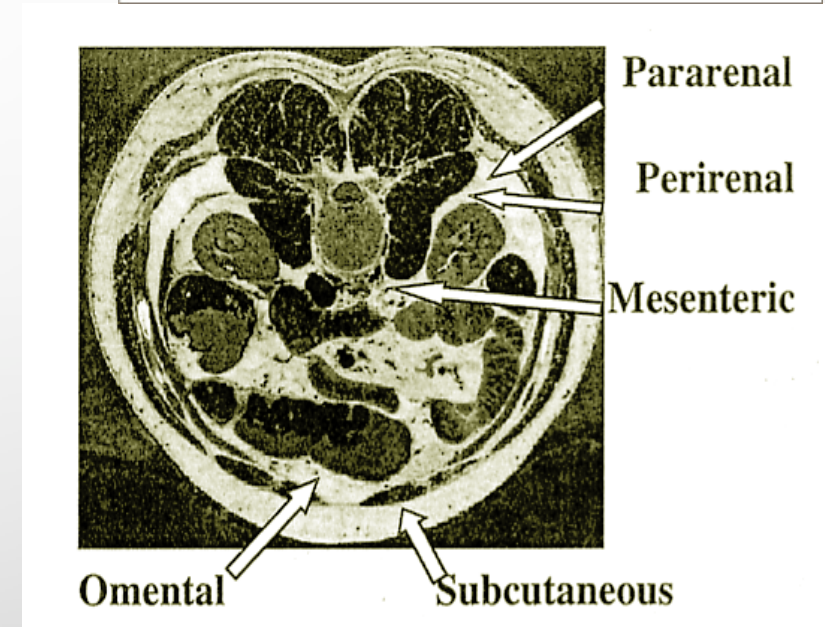
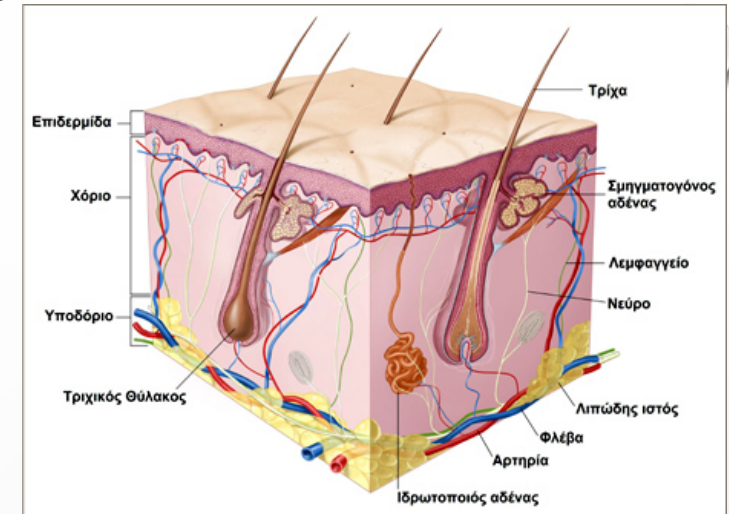
- - abdominal
- - femoral

Κοιλιακό λίπος:

- - visceral (mesenteric and omental)
- - retroperitoneal (perirenal and perigonadic)

Άλλα σημεία:

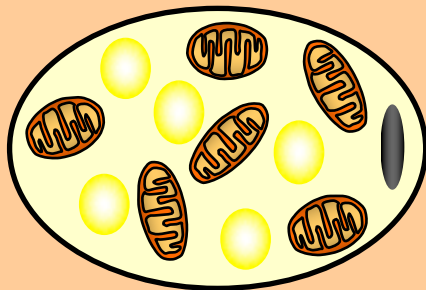
- - intra and intermuscular
- - perivascular
- - epicardiac

Διαφορετικός ρόλος, διαφορετική συμβολή στην παθογένεση

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΦΑΙΟΥ ΚΑΙ ΛΕΥΚΟΥ ΛΙΠΩΔΟΥΣ ΙΣΤΟΥ

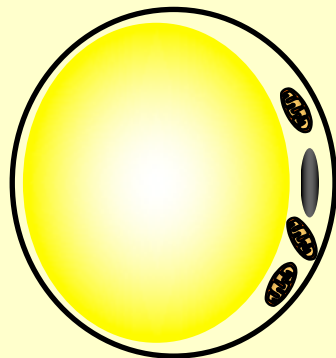
Brown adipocyte

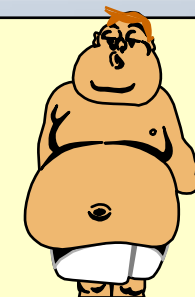
Multilocular adipocyte
Lipid storage and mobilization (++)
Mitochondria (+++)
Fatty acid oxidation (+++)
Respiratory chain (+++)
UCP1 (+++)

PGC-1a (+++)

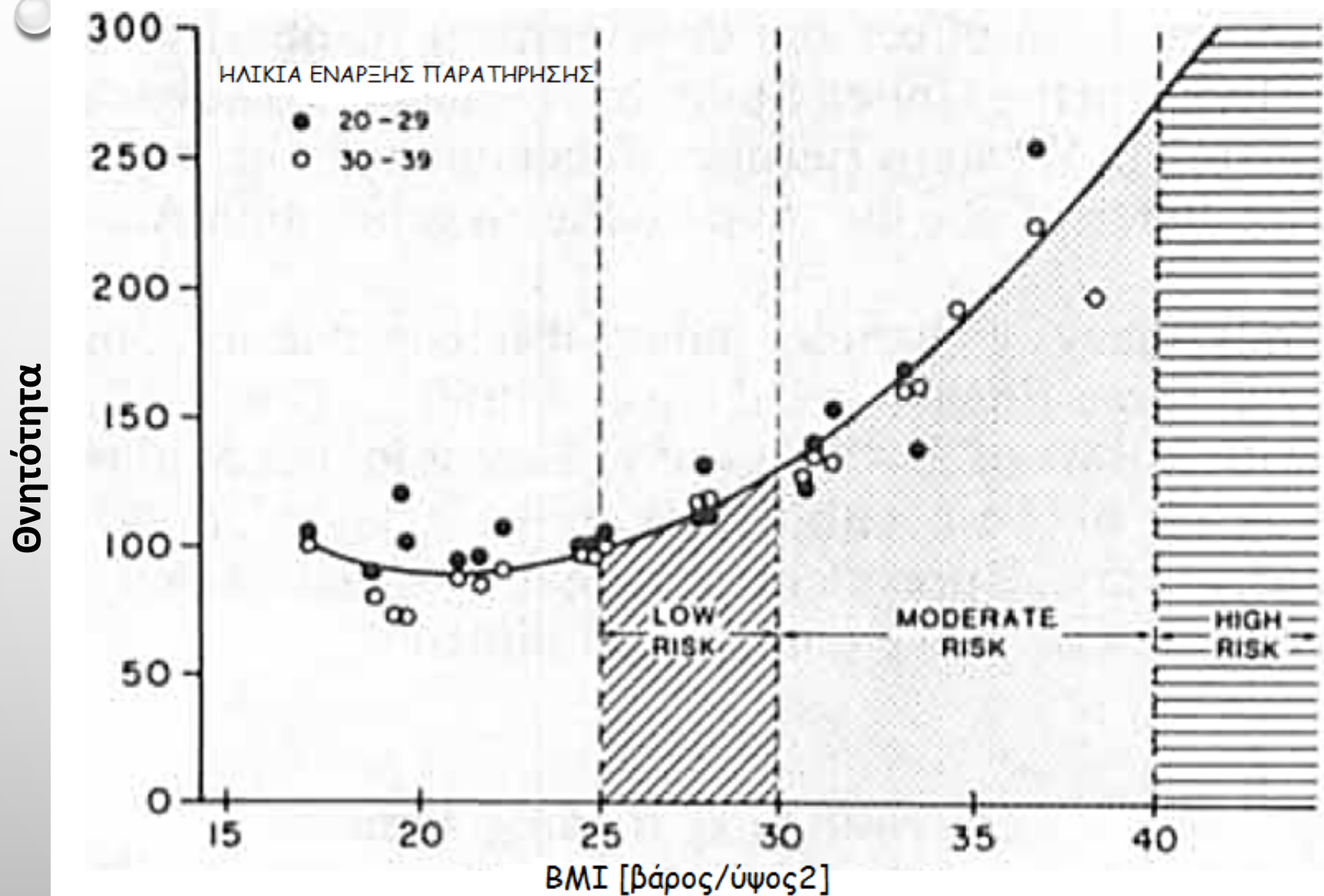
White adipocyte

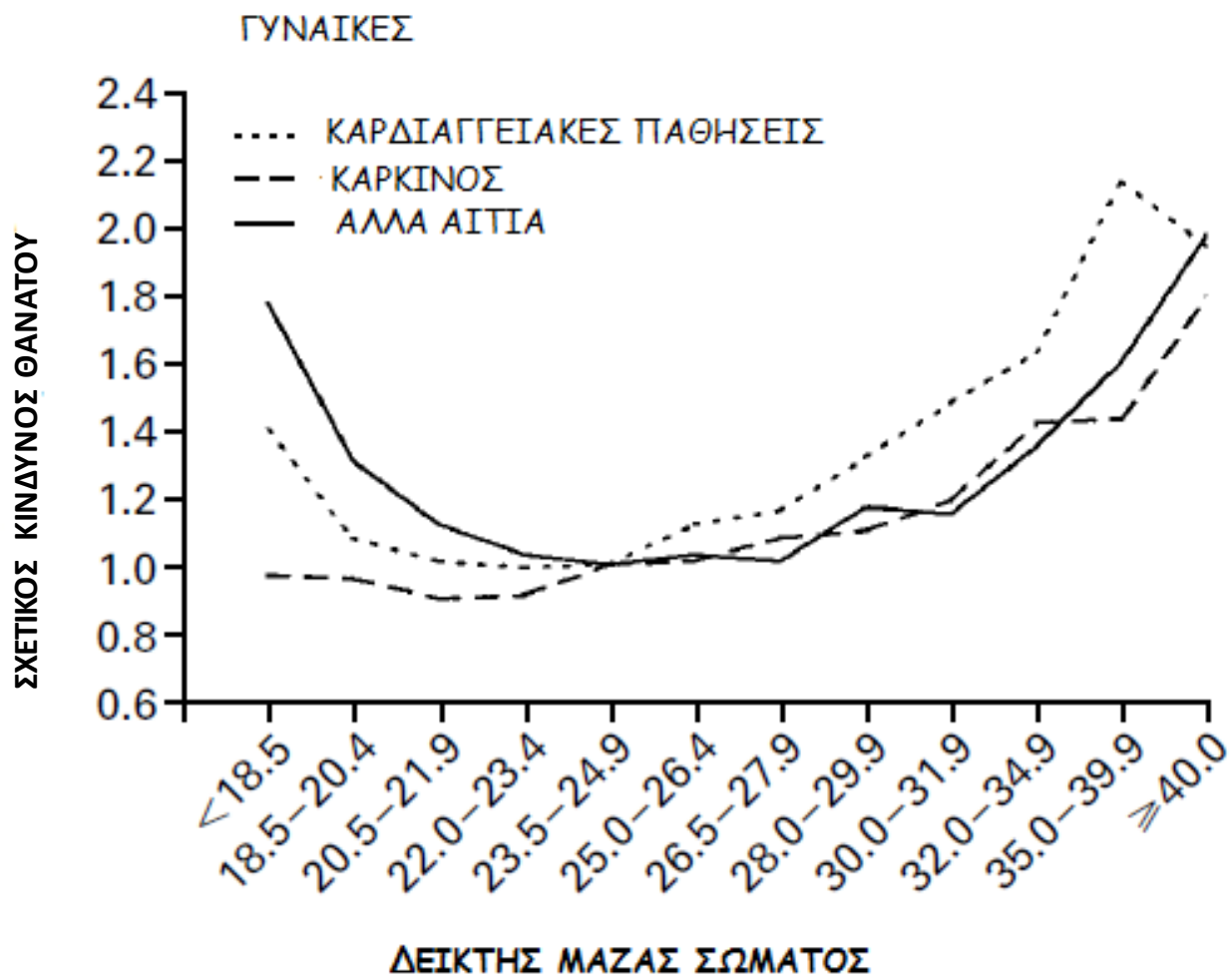
Unilocular adipocyte ($\rightarrow$ 200 μ m)
Lipid storage and mobilization (+++)
Mitochondria (+)
Fatty acid oxidation (+)
Respiratory chain (+)
UCP1 (0)

PGC-1a (+)

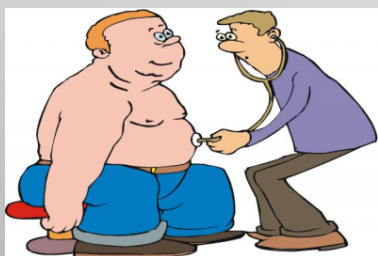
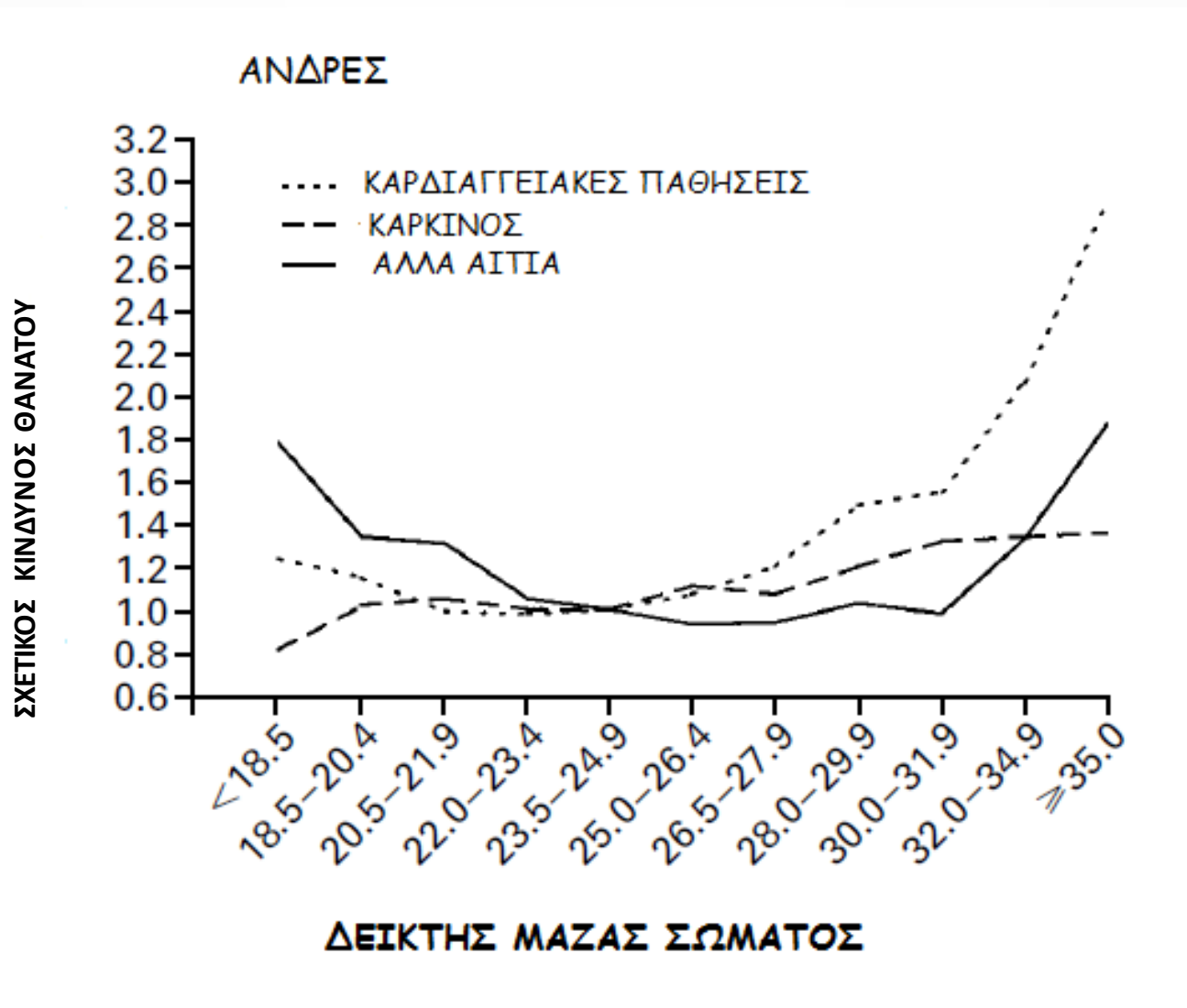
ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΔΜΣ ΜΕ ΘΝΗΤΟΤΗΤΑ

ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΔΜΣ & ΘΝΗΤΟΤΗΤΑΣ ΑΠΟ ΚΑΡΔΙΑΓΓΕΙΑΚΕΣ ΠΑΘΗΣΕΙΣ, ΚΑΡΚΙΝΟ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΑΙΤΙΑ ΣΕ ΓΥΝΑΙΚΕΣ

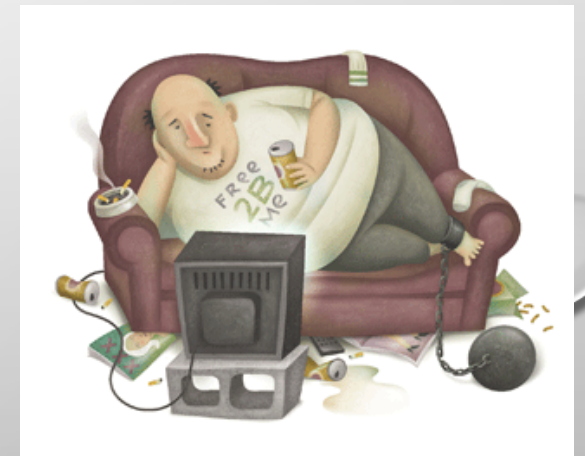
ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΔΜΣ & ΘΝΗΤΟΤΗΤΑΣ ΑΠΟ ΚΑΡΔΙΑΓΓΕΙΑΚΕΣ ΠΑΘΗΣΕΙΣ, ΚΑΡΚΙΝΟ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΑΙΤΙΑ ΣΕ ΑΝΔΡΕΣ

ΤΡΟΠΟΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΤΗΣ ΠΑΧΥΣΑΡΚΙΑΣ

- ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΕΠΕΜΒΑΣΗ
- ΔΙΑΙΤΑ
- **ΑΣΚΗΣΗ**

ΓΙΑ ΝΑ ΕΝΤΑΧΘΕΙ ΠΑΧΥΣΑΡΚΟ Ή ΥΠΕΡΒΑΡΟ ΑΤΟΜΟ ΣΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΣΚΗΣΗΣ ΕΙΝΑΙ ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΟ:

- ΝΑ ΠΡΟΗΓΗΘΕΙ ΠΛΗΡΗΣ ΙΑΤΡΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΠΟΥ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΕΙ:

1. ΗΛΕΚΤΡΟΚΑΡΔΙΟΓΡΑΦΗΜΑ ΗΡΕΜΙΑΣ
2. ΔΟΚΙΜΑΣΙΑ ΚΟΠΩΣΗΣ (ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ BRUCE)
3. ΕΡΓΟΣΠΙΡΟΜΕΤΡΗΣΗ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΆΣΚΗΣΗΣ

ΑΡΧΙΚΗ ΕΝΤΑΣΗ: 40% ΕΩΣ 60% ΤΗΣ VO_2MAX , ΚΑΙ
ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΑ ΝΑ ΦΘΑΣΕΙ ΣΤΟ 50-75% ΤΗΣ VO_2MAX

ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ: 5 ΕΩΣ 7 ΦΟΡΕΣ ΤΗΝ ΕΒΔΟΜΑΔΑ

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΠΡΟΠΟΝΗΣΗΣ: 45 ΕΩΣ 60 ΛΕΠΤΑ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΤΙΣΤΆΣΕΩΝ

- ΕΝΤΑΣΗ: 40-60% ΜΜΕ
- ΕΠΑΝΑΛΗΨΕΙΣ: 10-15
- ΔΙΑΡΚΕΙΑ: 90 ΕΩΣ 150 ΛΕΠΤΑ/ ΕΒΔΟΜΑΔΑ

ΣΤΟΧΟΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

- ΑΡΧΙΚΑ ΕΣΤΙΑΖΟΥΜΕ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΕΥΞΗ 150 ΛΕΠΤΩΝ ΜΕΤΡΙΑΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΩΣ
- ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΑ ΝΑ ΑΥΞΗΘΕΙ Ο ΧΡΟΝΟΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΣΕ 200-300 ΛΕΠΤΑ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΩΣ
- ΘΕΡΜΙΔΙΚΗ ΔΑΠΑΝΗ $\geq$ 2000 ΘΕΡΜΙΔΩΝ ΑΝΑ ΕΒΔΟΜΑΔΑ

ΙΔΙΑΙΤΕΡΗ ΠΡΟΣΟΧΗ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΔΙΝΕΤΑΙ :

- Η ΙΣΟΡΡΟΠΙΑ ΜΕΤΑΞΥ ΤΗΣ ΕΝΤΑΣΗΣ & ΤΗΣ ΔΙΑΡΚΕΙΑΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΕΙΝΑΙ ΤΕΤΟΙΑ, ΩΣΤΕ ΝΑ ΕΞΑΣΦΑΛΙΖΕΤΑΙ Η ΜΕΓΙΣΤΗ ΔΥΝΑΤΗ ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΘΕΡΜΙΔΙΚΗ ΔΑΠΑΝΗ
- ΤΑ ΠΑΧΥΣΑΡΚΑ ΑΤΟΜΑ ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΟΥΝ ΑΥΞΗΜΕΝΟ ΚΙΝΔΥΝΟ ΜΥΟΣΚΕΛΕΤΙΚΩΝ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΩΝ
- ΝΑ ΕΠΙΛΕΓΟΝΤΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΔΕΝ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΥΝ ΤΗ ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΣΩΜΑΤΙΚΟΥ ΒΑΡΟΥΣ
- ΤΑ ΠΑΧΥΣΑΡΚΑ ΑΤΟΜΑ ΕΜΦΑΝΙΖΟΥΝ ΤΟΝ ΚΙΝΔΥΝΟ ΕΜΦΑΝΙΣΗΣ ΥΠΕΡΘΕΡΜΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΑΣΚΗΣΗ

ΟΦΕΛΗ ΤΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΣΕ ΠΑΧΥΣΑΡΚΑ Ή ΥΠΕΡΒΑΡΑ ΑΤΟΜΑ

- ΜΕΙΩΣΗ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΙΚΟΥ ΒΑΡΟΥΣ ΚΑΙ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΤΟΥ ΣΕ ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΚΑ ΕΠΙΠΕΔΑ
- ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΟΥ ΛΙΠΙΔΑΙΜΙΚΟΥ ΠΡΟΦΙΛ
- ΚΑΛΥΤΕΡΗ ΡΥΘΜΙΣΗ ΤΗΣ ΑΡΤΗΡΙΑΚΗΣ ΠΙΕΣΕΩΣ
- ΜΕΙΩΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΠΕΔΩΝ ΓΛΥΚΟΖΗΣ ΣΤΟ ΑΙΜΑ ΚΑΙ ΚΑΛΥΤΕΡΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΗΣ ΓΛΥΚΟΖΗΣ

ΟΦΕΛΗ ΤΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΣΕ ΠΑΧΥΣΑΡΚΑ Ή ΥΠΕΡΒΑΡΑ ΑΤΟΜΑ

- ΑΥΞΗΣΗ ΤΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ
- ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΟΥ ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΟΥ ΠΡΟΦΙΛ
- ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΖΩΗΣ ΤΟΥΣ

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΣΕ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟ ΜΕ ΤΗΝ
ΙΣΟΡΡΟΠΗΜΕΝΗ ΔΙΑΤΡΟΦΗ ΣΥΜΒΑΛΛΟΥΝ ΣΤΗ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ Ή
ΣΤΗ ΜΕΙΩΣΗ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΙΚΟΥ ΒΑΡΟΥΣ

